

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 7 kwietnia 2011 r.

**Pan
Krzysztof Róg
Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach**

LKA-4100-07-01/2011/P/10/018

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, zwanej dalej „RIO”, w zakresie wykonania budżetu państwa - cz. 80 w 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 23 marca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami wykonanie przez RIO budżetu państwa – cz. 80 w 2010 r.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące ustalenia i oceny cząstkowe:

1. Uzyskane w 2010 roku dochody budżetowe w kwocie 157,8 tys. zł były wyższe od zaplanowanych o 127,8 tys. zł, tj. o 426 %. Planowane dochody przekroczone głównie z tytułu wpływów z usług szkoleniowych i doradczych w wysokości 55,3 tys. zł, organizowanych dla jednostek samorządu terytorialnego (środków tych nie zaplanowano w § 0830 – wcześniej, do 30 czerwca 2010 r. wpływy z tego tytułu zasilaly rachunek dochodów własnych) oraz z przekazania do budżetu dochodów własnych w wysokości 71,2 tys. zł. Pobrane dochody terminowo przekazywano na rachunek budżetu państwa.

---

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231 poz. 1701 ze zm., zwanej dalej „ustawą o NIK”

Na koniec 2010 r. należności, pozostałe do zapłaty, ogółem wynosiły 1,4 tys. zł, w tym zaległości netto 1,1 tys. zł (80,2 %). Zaległości te dotyczyły zwrotu kosztów postępowania, nałożonych orzeczeniami Regionalnej Komisji Orzekającej (od 4 osób). Wobec osób zalegających z zapłatą ww. należności podjęto działania windykacyjne.

2. Zaplanowane w ustawie budżetowej na 2010 r. wydatki w kwocie 7.495 tys. zł, w ciągu roku zwiększono o kwotę 5,8 tys. zł (w tym z rezerwy celowej budżetu państwa o 3,1 tys. zł) – do łącznej wysokości 7.500,8 tys. zł. Wydatki zrealizowano w kwocie 7.493,5 tys. zł, tj. 99,9 % planu po zmianach.

W porównaniu do 2009 roku wydatki zwiększono o 662,6 tys. zł, tj. o 9,7 %, głównie w związku ze wzrostem wynagrodzeń osobowych (o 224,5 tys. zł, tj. o 4,7 %) oraz zwiększeniem wydatków na zakup materiałów i wyposażenia (o 129,2 tys. zł, tj. o 418,7 %).

Z badania wydatków o największej wartości oraz dotyczących ochrony budynku siedziby RIO na łączną kwotę 622,4 tys. zł wynika, że wszystkie ujęto w planie finansowym, a płatności za zakupy towarów i usług regulowano terminowo.

Wydatków dotyczących zamówienia z wolnej ręki na kwotę 83,0 tys. zł dokonano zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych² (zwaną dalej „*ustawą Pzp*”), a przy zakupach o wartości poniżej 14 tys. € wybrano najkorzystniejsze cenowo oferty, zgodnie z zasadami określonymi w wewnętrznych przepisach RIO. W 2010 roku nie zmieniono wewnętrznych zarządzeń, dotyczących określenia kwoty zakupów (6 tys. €), powyżej której należało stosować procedury przewidziane w *ustawie Pzp*, jednak stosownej aktualizacji dokonano z dniem 1 stycznia 2011 roku.

Stwierdzono, że wydatki majątkowe na kwotę 40,0 tys. zł wykonano niezgodnie z harmonogramem realizacji dochodów i wydatków, tj. w listopadzie zamiast w czerwcu i październiku 2010 r. NIK przyjęła wyjaśnienia kierownika Biura o zasadności przesunięcia przedmiotowych zakupów na termin późniejszy.

3. Zobowiązania ogółem na 31 grudnia 2010 r. wyniosły 473,5 tys. zł i wzrosły o 1,8 % w porównaniu do stanu na koniec 2009 r. Zobowiązania te dotyczyły głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego, którego termin płatności przypadał na 2011 r. Zobowiązania wymagalne na koniec roku nie wystąpiły. W 2010 roku nie dokonywano zapłaty odsetek z tytułu nieterminowej płatności zobowiązań .

---

² Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

4. Zbadano poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych, wiarygodności ksiąg rachunkowych oraz systemu rachunkowości i kontroli wewnętrznej pod względem zgodności uregulowań wewnętrznych w powyższym zakresie z przepisami prawa, w formie przeglądu analitycznego ksiąg (za 2010 r. i za styczeń 2011 r.) oraz badania losowej próby 190 wydatków, wybranej metodą monetarną (190 dowodów księgowych) o łącznej wartości 818,3 tys. zł (co stanowiło 10,9 % wydatków ogółem).

Stwierdzono, że program FK zapewniał prawidłowe prowadzenie ksiąg rachunkowych, a organizacja mechanizmów kontroli zarządczej była zgodna z przepisami prawa i zapewniała poprawność zarządzania środkami publicznymi, jednak RIO nie posiadała dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera. W szczególności nie posiadano wykazu programów, procedur lub funkcji, jak również określenia zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe (tabel), ich struktury (pól), wzajemnych powiązań (relacji) oraz funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b i c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³, (zwanej dalej „*ustawą o rachunkowości*”).

Nie udokumentowano również implementacji w systemie procedur zapewniających kontrolę kompletności zbiorów systemu rachunkowości oraz parametrów przetwarzania danych, wymienionych w art. 24 ust. 4 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Ponadto, kierownik jednostki nie zatwierdził do stosowania dwóch wersji oprogramowania „Eurobudżet” (1.3.7.15 i 1.3.7.18), a oprogramowanie w wersji 1.3.7.17 zatwierdzono z 43 dniowym opóźnieniem, co było niezgodne z art. 10 ust. 2 ww. ustawy o rachunkowości.

NIK przyjęła wyjaśnienia Zastępcy Prezesa RIO w zakresie podjęcia działań mających na celu dostosowanie danych technicznych programu „Eurobudżet” do wymogów ustawy o rachunkowości i przekazania producentowi wykazu koniecznych zmian w dokumentacji technicznej.

W wyniku badania dowodów i zapisów księgowych stwierdzono, że w 39 przypadkach (o łącznej wartości 38,1 tys. zł, co stanowiło 0,5 % wydatków zrealizowanych ogółem) nie było daty operacji gospodarczej w dzienniku (głównie w przypadku poleceń wyjazdu służbowego i deklaracji na podatek od nieruchomości), co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 1 *ustawy o rachunkowości*. Wymienione uchybienia

---

³ Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

miały charakter systematyczny i nie wywierały wpływu na sprawozdawczość bieżącą i roczną.

NIK przyjęła wyjaśnienia Głównej Księgowej, iż „system pomimo wypełnienia wszystkich pozycji nie rejestruje w dzienniku zapisów księgowych - daty sprzedaży”, a RIO zwróciła się do producenta oprogramowania z wnioskiem o uzupełnienie dziennika o datę dokonania operacji gospodarczej.

W wyniku badania wiarygodności ksiąg rachunkowych, pod kątem prawidłowości wartości transakcji i okresu księgowania oraz prawidłowości księgowania na kontach syntetycznych i analitycznych, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wyniki przeprowadzonych badań dają podstawę do stwierdzenia, że zapisy w księgach rachunkowych odzwierciedlały stan rzeczywisty i umożliwiały prawidłowe sporządzenie sprawozdań budżetowych, a także uzasadniają sformułowanie:

- oceny pozytywnej kontroli wewnętrznej i funkcjonowania procedur kontroli finansowej, jak również poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych oraz wiarygodności ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości rocznej i bieżącej,
- oceny negatywnej systemu rachunkowości komputerowej.

5. RIO przeprowadziła inwentaryzację środków pieniężnych w kasie i na rachunkach bankowych, jak również weryfikację wartości niematerialnych i prawnych oraz stanu ewidencyjnego rzeczowych aktywów trwałych, w sposób i w terminach zgodnych z ustawą o rachunkowości i wewnętrznymi zarządzeniami wydanymi przez Prezesa RIO.
6. Przeciętne zatrudnienie w 2010 r. wynosiło 98 osób i w porównaniu do 2009 r. było niższe o 1 osobę, tj. o 1,0 %. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego w 2010 r. wyniosło 4.571 zł i było o 5,8 % wyższe od wynagrodzenia w 2009 r. Kwota wydatków na wynagrodzenia ogółem i w poszczególnych statusach zatrudnienia? nie przekroczyła kwoty wydatków na wynagrodzenia, określonej w planie finansowym (po zmianach).
7. Roczne sprawozdania budżetowe (Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-28 Programy i kwartalne Rb-N, Rb-Z) terminowo przekazywano właściwym odbiorcom. Dane wykazane w tych sprawozdaniach były zgodne z ewidencją księgową.
8. W 2010 r. realizowano jeden projekt współfinansowany ze środków budżetu Unii Europejskiej, na kwotę 418,7 tys. zł – przewidziany do realizacji w okresie od 1 lipca

2010 r. do 31 grudnia 2012 r., dotyczący wzmocnienia potencjału RIO w Katowicach poprzez poprawę jakości narzędzi nadzorczych i kontrolnych, realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Stwierdzono, że plan wydatków budżetu środków europejskich w 2010 r. wykonano w kwocie 98,9 tys. zł, (83,9 % planu po zmianach), przy zrealizowaniu wszystkich zaplanowanych zadań.

W ocenie NIK, prawidłowo kwalifikowano wydatki do budżetu środków europejskich, a ich poniesienie wynikało z umowy o dofinansowanie projektu.

Kwoty wykazywane w zleceniach płatności dotyczyły wydatków kwalifikowanych, których poniesienie udokumentowano m. in. zapłaconymi fakturami VAT i rozliczonymi umowami zlecenia.

Terminowo przekazywano zlecenia płatności do Banku Gospodarstwa Krajowego, a wnioski o płatność do MSWiA.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Dostosowanie organizacji systemu rachunkowości komputerowej do wymogów ustawy o rachunkowości.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezesa, w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.